Cesvaines Ziņas

Septembris 2010. gads **Nr. 9 (207)**

Uzsākta kūdras rūpnīcas būvniecība

8. septembrī notika simboliska Cesvaines kūdras fabrikas celtniecības darbu sākuma atklāšana. Būvlaukumā, kas atrodas netālu no Cesvaines dzelzceļa stacijas, pulcējās SIA "Nordtorf" pārstāvji Bernhards Steingrovers un Sandis Vilkaušs, būvuzņēmēja SIA "Rubate" pārstāvis Māris Sliede, būvuzraudze Skaidrīte Zepa, autoruzraugs Anatolijs Belovs un Cesvaines novada domes priekšsēdētājs Vilnis Špats.

SIA „Nordtorf" apsaimnieko piecus kūdras purvus, bet topošajai rūpnīcai izejmateriālu ņems no tuvākajiem purviem – Olgas un Zosu. Uzņēmums iegūs ar to, ka neapstrādātā kūdra nebūs jāved pārstrādei uz rūpnīcu Aknīstē, un nozīmīgu lomu spēlē arī dzelzceļa tuvums.

Rūpnīcas celšanai nepieciešami 6,5 miljoni eiro. Bez Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējuma projektu atbalsta arī Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra.

Gunas Graudiņas foto

Drīz šajā vietā pletīsies fabrika. Būvnieki un projekta autori saskaņo darbus.

Rūpnīca, kurā ražos augstvērtīgus kūdras substrātus dārzkopjiem, būs moderna, pilnīgi automatizēta un lielākā Baltijā. Tā būs pilna cikla ražotne – no kūdras ieguves līdz pat tās bagātināšanai ar minerālmēsliem un fasēšanai. Produkcijai arvien tiek meklēts jauns noieta tirgus, bet šobrīd to eksportē galvenokārt uz Eiropu – Vāciju, Franciju, Spāniju, Šveici.

Atkarībā no tā, cik labvēlīga celtniecībai būs šī ziema, rūpnīcu paredzēts uzbūvēt līdz nākamā gada nogalei.

Guna Graudiņa

Rudens – pārgājienu laiks

15. septembris mums, Cesvaines sākumskolas skolēniem un skolotājām, bija īpaša diena, jo skolas 91. dzimšanas dienai par godu devāmies pārgājienā "Iepazīsim Cesvaini".

Šogad visām septiņām sākumskolas klasēm bija viens kopīgs mērķis – iepazīt Cesvaines ielas un interesantākos apskates objektus. Lai šo mērķi sasniegtu, bija jātiek galā ar vairākiem uzdevumiem, tostarp – orientēšanos kartē un dabā. Katra klase pārgājiena dienā saņēma karti ar tajā iezīmētu maršrutu. Kartē bija norādīta arī galapunkta adrese, kur noteiktajā laikā jāierodas. Tur visa sākumskolas saime varēja mieloties ar zupu, ko uz ugunskura lielā katlā vārīja pavārs Aivis. Lai pusdienas iegūtu pabeigtības sajūtu, katrs uz iesma uzcepa savu līdzpaņemto desiņu un "našķējās" ar kārumiem, kas bija paņemti līdzi. Lai arī sijāja smalks jo smalks lietutiņš, bērniem tas netraucēja justies spriganiem un jautriem. Pārgājiena noslēgumā arī mēs, skolotājas, bijām ļoti gandarītas par pašu radīto kopības sajūtu. Tagad atliek vien apkopot bērnu atziņas, fotogrāfijas un izpētes materiālus vienkopus.

Fragmenti no bērnu domrakstiem: *"Man ļoti patika, ka mums, skatoties kartē, bija jādomā, kur jāiet. No visiem pārgājieniem man šis patika vislabāk, jo bija jāorientējas. Citreiz ēdām to, kas pašiem līdzi, bet šoreiz ēdām kopīgi vārītu zupu. Zupa bija garda!"(Laura)*

"Lietus netraucēja mums doties pārgājienā. Mēs bijām kārtīgi un nepiesārņojām apkārtni."(Kaspars)

"Gājām pa Alberta Vītola ielu. Tagad mums jāatrod informācija par šo cilvēku, kura vārdā iela nosaukta. Es jau zinu, ka Alberts Vītols bijis mācītājs un Cesvaines vidusskolas dibinātājs."(Edijs)

"Kad atgriezos skolā, biju priecīga, ka varēju šo gājienu izturēt un uzzināt ko jaunu par savu pilsētu. Es esmu laimīga par to, ka daba dod man laimi šo."(Māra)

"Domāju, ka būs parasts pārgājiens, bet tā nebija. Mēs gājām pa ielām un apskatījām tās. Tas bija kaut kas jauns." (Markuss)

"Es uzzināju to, ka Alberts Vītols un Augusts Saulietis ir ievērojami cilvēki un secināju, ka šis pārgājiens bija tik iespaidīgs kā karstā laikā peldēšanās ūdenī."(Eva)

"Lai arī es pats dzīvoju Cesvainē, man bija ļoti interesanti izstaigāt pilsētas ieliņas." (Jānis)

"Zupa bija garda un piemērota aukstajam laikam. Beidzot mēs ar klasi atpūtāmies visi kopā."(Džeina)

Sanda Skujiņa, Dina Tēberga,
skolotājas

Muzeja vadītāja Dace Birzniece skolēnus iepazīstina ar pils vērtībām.

Gunas Graudiņas foto

Pikniks pie ugunskura patika visiem.

Septembris – dzejas dienu mēnesis

Anda Līce

Mēs vairs nebradājam droši
pa upi –
Guļ dziļumā saplēsti stikli
Un uzmana ik soli.
Kaut ūdens pāri tik dzidrs,
Ka debesis redzēt var cauri,
Un apkārt plīv ūdenszāles,
Kā vaļā palaisti nāru mati.
Guļ dziļumā saplēsti stikli,
Un mēs vairs nebradājam
droši pa upi,
Jo baidāmie sāpes satikt.

***

Tumši zils samts ar punktiņiem
baltiem –
Tēva dāvināts samts vecmammai
Manu vecāku kāzās, kad manis
vēl nebija,
Tikai nojauta – vēl kāds uz
mielastu atnāks.

Vecmamma tā arī neko sev
nepašuva.
Bet baltie punktiņi neizdzisa,
Un tagad tā ir zvaigžņotā
debess,
Par kuru var priecāties visi.

***

Man patīk ielūkoties jauno sejās,
Kad tie bēdu zem akmens paliek
Un pāri aizdanco smejoties.
Man patīk, ka viņi vēl smagumu
nejūt
Jo smieklu vējš visu tik viegli
aizpūš
Un pār viņiem nav varas vēl
aizmūžiem.
Man patīk, ka viņi zied skaļi
un koši
Un domā, ka viss ir paliekoši.
Un patiešām, cik paveros apkārt,
Tik cita aiz citas jauno sejas
Un katrā pa neuzrakstītam
dzejolim.

***

Jānim Rokpelnim

Vārdam tomēr ir spēks.
Lasīju dzejoļus
Un gandrīz pabraucu
Savai pieturai garām.
Nedz snaudu, nedz kavējos
Atmiņās sentimentālās,
Tikai lasīju dzejoļus
Un nokļuvu neapdzīvotās salās,
Kur vārdi, pirms lidot tālāk,
Kā putni salasās.
Bet autobuss tikmēr brauca bez
manis.
Tikai pirms pieturas atgriezos
savā vietā.
Un kopā ar mani bija
Debesis ar mākoņu manevriem,
Plīstoša jūra pret nervu galiem
Un pasaule – mazliet savādāka.
Nodomāju – ir gan spēks vārdam,
Kad tas no Vārda nāk.

9. septembra domes sēdē

- Apstiprināja nolikumu par grāmatvedības lietu kārtošanu un organizēšanu.
- Apstiprināja nolikumu par pašvaldības gada budžeta sastādīšanu, apstiprināšanu un izpildi.
- Apstiprināja nolikumu par Cesvaines novada apbalvojumiem.
- Apstiprināja Cesvaines kultūras nama nolikumu.
- Apstiprināja nolikumu „Cesvaines novada gada cilvēks".
- Apstiprināja dzīvokļa Brīvības ielā 5 – 8 izsoles noteikumus. Izsole notiks 16. novembrī plkst. 11. Nosacītā īpašuma cena 4500.
- Noteica nomas maksu internātpamatskolas telpām Augusta Saulieša ielā 9.
- Vienai novada iedzīvotājai piešķīra vienreizēju pabalstu - Ls 50 par vētras nodarītajiem postījumiem.
- Cesvaines vispārējā pirmsskolas izglītības iestādē noteica amata vietas uz vienu grupu – mūzikas un sporta skolotājs (0,2 amata vietas katram).
- Atkārtoti izvirzīja Madonas novada bibliotēku reģiona galvenās bibliotēkas statusam.
- Ar 10 % līdzfinansējumu nolēma piedalīties valsts pamatbudžeta programmas „Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumu īstenošanai", kuras ietvaros iegādāsies autobusu skolēnu pārvadāšanai. Valsts piešķirtā summa ir Ls 35 000.

Aizliedz audzēt modificētos augus

Cesvaines novada domes saistošie noteikumi Nr.7. 2010.gada 5.augustā (protokols Nr.9, 8 #)

Par aizliegumu audzēt ģenētiski modificētos kultūraugus Cesvaines novadā

Izdoti saskaņā ar Ģenētiski modificēto organismu aprites likuma otro daļu.

1.Cesvaines novada administratīvajā teritorijā, kura sastāv no pilsētas – Cesvaine un Cesvaines pagasta, aizliegts audzēt jebkādus ģenētiski modificētos kultūraugus.

2. Aizliegums visā Cesvaines novada administratīvajā teritorijā audzēt jebkādus ģenētiski modificētos kultūraugus ir spēkā 5 (piecus) gadus.

3. Par šo saistošo noteikumu neievērošanu vai pārkāpšanu vainīgās personas tiek sauktas pie atbildības Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 78.1 panta noteiktajā kārtībā.

4. Saistošie noteikumi stājas spēkā 2010.gada 15.septembrī.

V.Špats, *domes priekšsēdētājs*

Cesvaine kļūst skaistāka

Cesvaines pašvaldība veiksmīgi beigusi realizēt pirmās kārtas Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalstīto projektu **"Tautas nama rekonstrukcija, tā teritorijas labiekārtošana un bibliotēkas rekonstrukcija Cesvaines pašvaldībā".**

Projekta ietvaros ir rekonstruēta bibliotēkas un tautas nama ēka, kā arī labiekārtots laukums starp šīm ēkām.

Bibliotēkas ēkas rekonstrukciju veica SIA „LATA CMD" un veiksmīgi nodeva ekspluatācijā jau pagājušā gada decembrī par kopējo summu Ls 30 831.

Laukuma labiekārtošanas darbus veica divas firmas – ar elektrības darbiem saistīto veica SIA „Ozols LG" par Ls 7116. Celiņu bruģēšanu, soliņu, apgaismes lampu, info stenda, atkritumu urnu uzstādīšanu un apzaļumošanu veica SIA „AB Ceļi" par Ls 24 063.

Tautas nama ēkas rekonstrukcija tika pilnībā pabeigta tikai šī gada 26. augustā. Būvdarbus veica pilnsabiedrība „BS Aizkraukle" par summu Ls 51 926.

Kopējās projekta izmaksas šiem darbiem ir vairāk nekā Ls 120409, no kuriem pašvaldības līdzekļi apmēram Ls 27 838.

Gunas Graudiņas foto

Vienotā stilā atjaunotas blakus esošās ēkas – bibliotēka un kultūras nams.

Cesvaines pašvaldība ir saņēmusi apstiprinājumu projekta otrās kārtas realizācijai. Projekts „Tautas nama ēkas rekonstrukcija, daļēji izbūvējot mansardu" jau ir sācies. SIA „Vidzeme 90" ir izstrādājusi tehnisko projektu. Turpinās darbs pie iepirkuma procedūras veikšanas un tālāk jau celtniecības darbiem. Projekta ietvaros paredzēts veikt tautas nama iekštelpu pārbūvi un remontu. Projekta kopējās izmaksas paredzētas Ls 52 484, no kurām pašvaldībai jāpiedalās ar savu daļu 10%, kā arī jānosedz PVN izmaksas. Šai projekta kārtai jābūt pabeigtai līdz 2011. gada 30. aprīlim.

Iveta Raimo, *speciāliste teritorijas attīstības jautājumos*

"Mārtiņrozes" apbalvo ar godarakstu

Pirmsvēlēšanu noskaņās cesvainiešus pārrunāt politiskās aktualitātes Cesvaines bibliotēkā aicināja politiskās apvienības „Vienotība" pārstāvji Ina Druviete, Liene Liepiņa, Ainārs Latkovskis, Alberts Krūmiņš un citi.

Viesi patīkamu pārsteiguma brīdi sagādāja biedrības, Mārtiņroze" dalībniecēm. Par neizsīkstošu aktivitāti Cesvaines pensionēto sieviešu saliedēšanā un radošu pieeju brīvā laika organizēšanā viņām no Aināra Latkovska rokām tika pasniegts Ministru prezidenta Valda Dombrovska pateicības raksts.

"Mārtiņrožu" virzienā tika raidīti daudz cildinošu vārdu, neizsīkstošas enerģijas un veselības vēlējumi. „Vienotības" pārstāvis piemetināja, ka „Mārtiņrozes" ir sešpadsmitās, kurām valstī vispār pasniegts šāds pateicības raksts Valda Dombrovska valdības laikā.

Pie „Mārtiņrozēm" viņu mītnes vietā – Cesvaines ambulances ēkā– ciemojos iknedēļas tikšanās reizē, kad dienas tēma bija dārzeņi kulinārijā. Katra bija pagatavojusi kādu ēdienu no dārzeņiem. Uz galda bija kartupeļu pankūkas, biešu plāceņi, ķirbju salāti, dažnedažādi dārzeņu salāti – gan eļļā, gan ar krējumu, gan svaigi un daudzas citas rudens veltes. Izgaršojot no katras nesuma un iztaujājot gatavotāju par recepti, patīkamā gaisotnē tiek pavadīta pirmspusdiena.

Bez tam „Mārtiņrozes" drīzumā posīsies uz Siguldu baudīt skaisto rudeni.

Gunas Graudiņas foto

"Mārtiņrozes" ar saņemto goda rakstu.

Novēlu kundzēm būt tikpat možām un pa garajiem rudens un ziemas vakariem uzmeistarot daudz skaistu adījumu, tamborējumu, izšuvumu un citu rokdarbu.

Guna Graudiņa

Dāvina rakstāmpiederumus

Jauno mācību gadu sākot, Cesvaines vispārējā pirmsskolas izglītības iestādes 35 sagatavošanas grupas un jaukta vecuma grupas audzēkņi saņēma dāvanu no politiskās apvienības "Par labu Latviju".

Vēlēšanas varēja būt biežāk, tad pirmsvēlēšanu labie darbi būtu vairāk. Deputāta Jura Dalbiņa palīdze Inita Auzāne bērniem pasniedza rakstāmpiederumu komplektus. Pateicoties Initai dāvanas saņēma tieši mazie cesvainieši.

"Lai kā es gribētu prieku dāvāt visiem bērniem, tomēr tādas iespējas man nav, tāpēc jāizvēlas – kam. Šo bērnudārzu apmeklē mana meita un zinu, ka rakstāmlietas viņas vecuma bērniem noderēs gan tagad, gan sākot skolas gaitas. Redzot bērnu prieku un sajūsmu atsaiņojot jauniegūtās mantas, mans gandarījums dubultojas.

Mūsu partija katru gadu cenšas iepriecināt bērnus. Pagājušajā septembrī bērni arī saņēma rakstāmpiederumus un, lai tumšajā laikā justos droši uz ceļa – arī atstarotāju."

Guna Graudiņa

Gunas Graudiņas foto

Inita Auzāne un bērni apskata dāvanas.

Aug nākamie čempioni

Tad, kad BMX riteņbraucējs Māris Štrombergs 2008. gadā guva uzvaru Pekinas olimpiādē, Nika Vereba vecāki nevarēja iedomāties, ka viņu ikdiena būs cieši saistīta ar BMX sportu.

Viņi nezināja, ka tā būs pakārtota treniņiem un sacensībām, ka viņi labi pārzinās šī sporta veida nianses un karsīs par visas Madonas BMX grupas veiksmēm un pārdzīvos neveiksmes.

Pirms diviem gadiem Atim Verebam radās doma, ka arī viņa dēls Niks varētu mēģināt nodarboties ar šo sporta veidu. No malas raugoties, izskatījās vienkārši. Bet, kad saskarsme ar BMX bijusi ciešāka, tā vairs nelikās. Verebu ģimene secinājusi, ka tas ir fiziski smags un gana sarežģīts sporta veids.

Tagad Cesvaines vidusskolas 2. klases skolnieks Niks Verebs aktīvi trenējas BMX riteņbraukšanā. Treniņi divas, trīs reizes nedēļā, sacensības brīvdienās un viss ar to saistītais ir nopietns ieguldījums, lai gūtu panākumus. Tomēr pats Niks jautāts, vai, kad izaugs, būs olimpiskais čempions, atbild, ka gribētu gan, bet, lai to gūtu, ir jātrenējas vēl nopietnāk. Apņemšanās puisim ir liela – nākamajā sezonā viņš vēlētos iekļūt labāko trijniekā. Mamma gan groza galvu, jo par iekļūšanu trijniekā runāt vēl pāragri. Konkurenti ir spēcīgi.

Kārtējo sacesību starts – Niks otrais no kreisās.

Trasi ierīko vecāki

19. septembrī Smeceres trasē notika sezonas noslēguma sacensības, kurās piedalījās dalībnieki no visas Latvijas. Dalībnieku skaits nebija liels, jo vairāku klubu sportisti nemaz neieradās. No Madonas kluba triumfēja Edvards Baltris. Cesvainiešiem šoreiz tik labi neveicās.

Bet, ja sezona noslēdzas, tas nenozīmē, ka BMX braucēji dodas ziemas brīvdienās. Daudzviet trases ir ierīkotas telpās, un dalībnieki turpina gan treniņus, gan piedalās sacensībās. Šādu ziemas trasi plānots ierīkot arī tepat netālu – Mētrienā. Madonas grupas braucēji priecājas, ka, pateicoties dāsnam uzņēmējam, viņi tikuši pie angāra. Vecāki jau ir ķērušies pie darba, lai tajā visu sakārtotu braukšanai. Gan topošās trases ierīkošana, gan Smeceres trases iekopšana un uzturēšana ir vecāku ziņā.

Apsveicama ir vecāku uzņēmība arī vadāt bērnus uz treniņiem un sacensībām. Tas aizņem ne tikai laiku, bet prasa finansējumu. Vecāki no daudz kā atsakās, lai pietiktu naudas treniņiem, sacensībām, inventāram un citiem ar sportošanu saistītiem izdevumiem. Ne vienmēr pietiek savu līdzekļu, tāpēc ir atrasti sponsori. Pateicoties tiem, komanda tikusi pie vienotām formām, balvām sacensībām un citām lietām.

Madonas klubā šobrīd trenējas trīspadsmit puiši un viena meitene vecumā no 6 līdz 14 gadiem. Viņu vidū arī trīs cesvainieši – Pēteris Kļaviņš, kas šo sporta veidu izvēlējies pēc Ata ierosmes, un olimpiskā čempiona brālēns Vents Štrombergs. Būtu patīkami, ja klubam pievienotos jauni braucēji no Cesvaines novada. BMX klubs „Madona" aicina savā pulkā bērnus no piecu gadu vecuma. Ieinteresētie vecāki var sazināties ar Ati.

BMX kļūst populārāks

Nika pirmie treniņi bija sešu gadu vecumā. „Aizbraucām uz pirmo treniņu, kur Nikam iedeva riteni, lai pamēģina – vai patiks. Patika. Ja gribēšana ir, varēšana nāks ar laiku.

Madonas BMX klubam nav profesionāla trenera, bet mūsu treneris ir ar pieredzi un zināšanām. Tāpēc jau ir vasaras nometnes, kur bērni trenējas kopā ar zinošiem braucējiem. Atgriežoties no nometnes, Nika izaugsme bija acīmredzama. Tur viņš smēlās zināšanas ne jau tikai braukšanas jomā. Prombūtne no mājām mainīja arī viņa domāšanu, spriest spēju, iemaņas un rūdījumu sadzīvē. Treneris mūs iepriecināja sakot, ka puikam ir izkopta tehnika un jūtama arī izaugsme. Reizēm pat brīnos – pa kuru laiku dēls visu ir apguvis un sapratis, kā jābrauc. Tagad tikai vajadzīgs liels uzmundrinājums un atbalsts. Neizprotami, bet laikam tā mēdz būt – treniņos viņš ir pārāks, bet sacensībās vienmēr pietrūkst, lai būtu labs rezultāts. Ikreiz, braucot uz sacensībām, domāju; nupat jau būs, bet … nav tik viegli," stāsta Atis.

Anita piebilst, ka šogad viņi sacensībās ir piedalījušies daudzviet – Saldū, Ventspilī, Valmierā, Smiltenē, Jelgavā, arī Igaunijā un Lietuvā. Lai arī tālie pārbraucieni esot grūti un reizēm no pilsētas, kurā būts, neredz neko, tomēr tā ir kā ģimenes ekskursija, kas saliedē. Vecāki un radi ir aktīvi līdzjutēji. Viņi safilmē un pēc tam mājās analizē kļūdas.

No citiem BMX klubiem dzirdēts, ka Madonas vecāki un radi ir vislabākie līdzjutēji. „Mēs esam kā viena komanda, cits citam palīdzam un atbalstām, kā varam. Kad vēl nebija Madonas kluba, mēs startējām Cēsu klubā. Diemžēl tur nejutām šo lielisko gaisotni un vienotību, kāda valda madoniešu starpā – gan starp vecākiem, gan bērniem," saka Anita.

Foto no ģimenes arhīva

Niks Madonas kluba formā un ar jauno riteni.

„Kā ik gadu, arī šogad būs BMX federācijas noslēguma gada balle, kur apbalvos labākos sezonā startējušos braucējus. „Gada sportists" ir gan Madonā, gan Gulbenē, gan citviet. Bet vai šādu, sportistiem veltītu, pasākumu nevarētu ieviest arī Cesvainē?" jautā Atis.

BMX sports Latvijā kļūst arvien populārāks. Patīkami, ka Eiropā par Latvijas BMX riteņbraucējiem runā kā par nopietniem konkurentiem. Tagad iespēja nodarboties ar šo sporta veidu ir ļoti daudzās Latvijas pilsētās un pat pagastos. Valmieras novadā pat būvēs trasi, kura būs Londonas olimpisko spēļu trases kopija. Tas sportistiem būs liels ieguvums, jo braukt varēs tepat, netērējot laiku un naudu dodoties treniņos uz citām valstīm. Latvijā varēs notikt arī starptautiski mači.

Ģimenē sporto visi

Likumsakarīgi, ka Verebu abi bērni sporto, jo gan Anitai, gan Atim fiziskais rūdījums nāk līdzi no bērnības. Savulaik, mācoties Lubānas vidusskolā, Anita ir aktīvi sportojusi. Arī Atis to darījis – gan skolas laikā, gan arī tagad. Bijuši labi sasniegumi, mērojoties spēkiem ar nopietniem konkurentiem. Viņš atceras, ka trenera viņam nav bijis un, negribēdams būt pēdējais, trenējies pats – kā jau nu pratis. Nikam tagad ir ierīkota pat trasīte pie mājas Kraukļos. Nesen Atis aicināts braukt blakusvāģu ekipāžā, bet atteicies, lai laiku varētu veltīt Nika treniņiem. Atim istabas visa siena noklāta ar kausiem, medaļām un diplomiem. Tradīcija turpinās un tagad otra siena sāk pildīties ar meitas Montas un dēla Nika godalgām.

„Saka, ka, pamudinot bērnus un vedot viņus uz nodarbībām, vecāki realizē savus nepiepildītos sapņus. Droši vien, ka tur ir daļa patiesības.

Vecākiem novēlu – paskatīties uz saviem bērniem un saskatīt viņos kādu talanta maliņu, varbūt ir vērts to attīstīt," domā Anita.

Guna Graudiņa

Logu maiņa jāsaskaņo

Logu maiņa tiek uzskatīta par neatņemamu kosmētiskā remonta sastāvdaļu, taču bieži vien tā notiek nekontrolēti un patvaļīgi, balstoties tikai uz pašu mainītāju gaumi, uzskatiem un kritērijiem. Namu fasādes ir viens no būtiskākajiem elementiem, kas veido pilsētas tēlu. Pavērojot dažas Cesvaines daudzdzīvokļu mājas, nereti var saskaitīt trīs, četrus vai pat vairākus dalījumu veidus. Dažos logos ir izņemts dalījums, citos gluži pretēji – ielikts papildu vai arī mainītas standarta proporcijas. Nereti tiek aizstiklotas pat lodžijas. Dzīvokļu īpašnieki ir padomājuši par to, ko grib redzēt no sava dzīvokļa iekšienes, bet aizmirsuši par to, ka tas var sakropļot mājas ārējo kopskatu.

Jebkura logu nomaiņa, kurā tiek mainīts dalījums vai krāsa, ir jāsaskaņo būvvaldē. Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu prasībām projektētājam jāizveido ēkas fasādes vienkāršotās renovācijas apliecinājuma karte, kurā jāzīmē katrs logs atsevišķi. Ja tā ir vēsturiska māja, jāveic arī logu uzmērījums. Daudzdzīvokļu mājās logu dalījumu maiņa ir pieļaujama tikai tad, ja visi nama iedzīvotāji vienojas par jaunu dalījuma veidu vai rāmja krāsu. Neviens arhitekts nesaskaņos atsevišķa dzīvokļa logu dalījuma nomaiņu, kas atšķiras no visas mājas logu rāmju standartdalījuma.

Arī privātmājām ir spēkā tie paši noteikumi. Apbūves noteikumos nekas nav minēts par logu materiāla maiņu, taču mājām, kas būvētas, izmantojot tradicionālās celtniecības metodes – koku, māla ķieģeļus vai kaļķa javu, ieteiktu īpaši rūpīgi apsvērt materiāla izvēli maināmajiem logiem. Gan plastikāta, gan arī līmētā koka konstrukcijas pakešu logi ir neelpojošs materiāls, kas izjauc ēkas dabisko ventilāciju. Ja jūs koka māju nosiltiniet ar putupolistirolu un ielieciet plastmasas logus, to var pielīdzināt mājas nosmacēšanai. Ja tomēr tiek veikta logu maiņa ar plastikāta pakešu logiem, nevajadzētu aizmirst ierīkot funkcionējošu vēdināšanu rāmī vai arī ierīkot ēkas ventilācijas sistēmu. Pirms mainīt logus, vispirms jānoskaidro, vai siltumizolāciju nav iespējams nodrošināt ar tiem pašiem – kvalitatīvi remontētiem vai rekonstruētiem koka rāmjiem. Tas arī ļautu saglabāt ēkas pirmatnējo dvēseli. Saprātīgam saimniekam būtu jāapzinās, ka plastikāta logu zemā cena ir relatīvs kritērijs.

Daži kritēriji, kam jāpievērš uzmanība pasūtot PVC logus:

- siltumcaurlaidības koeficientu rāmim optim U=1,3 W/m2K;
- siltumcaurlaidības koeficentu stikla paketei optim U=1,1 W/m2K;
- iespēja logiem izveidot gaisa apmaiņas sistēmu "AirMatic", kas nodrošina gaisa apmaiņu 2–6 m3/h;
- cinkota tērauda armējums;
- vēršanās furnitūra nodrošina logu vēršanu 4 stāvokļos;
- pretuzlaušanas furnitūra;
- būvizstrādājuma CE marķējums.

Tā kā rudens ir arī logu ražotāju ienesīgākais laiks, nereti kvantitātē tiek pazaudēta kvalitāte. Firmas, kas izgatavo, piegādā un uzstāda logus, peļņas nolūkos ir gatavas izpildīt jebkuras klienta vēlmes. Tikai dažas no tām pirkuma līgumos ir iekļāvušas prasību pasūtītājam uzņemties atbildību par logu maiņas saskaņošanu ar atbildīgo būvvaldi.

Lai neradītu problēmas sev un apkārtējiem, mainot logus savā dzīvoklī, aicinu saglabāt esošo logu dalījumu un krāsu. Šādā gadījumā nekāda dokumentācija nav nepieciešama. Savukārt, ja tiek pārkāpti apbūves noteikumi, var tikt piemērots administratīvs sods – minimāli 50 Ls.

Jānis Liepiņš, *Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novada apvienotās būvvaldes arhitekts*

Mājas iedzīvotāji nav saskaņojuši logu dalījuma veidu.

Darbosimies!

Varavīksne ir mūsos pašos, ļausim tikai tai iemirdzēties.
Laila Balga

10. septembrī es, Kristīne Šulce, Ingūna Špate, Ilva Ozola, Viktors Leimanis, bijām Varakļānos un pilī iepazināmies ar mājamatnieku izstādi pēc projekta „No kūniņas līdz taurenim" rezultātiem.

Mazliet žēl, ka neattapāmies agrāk un šajā projektā neiesaistījāmies arī mēs. Prieks, ka to vidū bija cesvainietes Ilvas Ozolas rūpīgi gatavotie veidojumi. Zinu, ka arī citām cesvainietēm ir daudz skaistu darbu, kas tapuši brīvajos brīžos ar izdomu un rūpību.

To visu taču mēs varam parādīt izstādē, sagaidot Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienu 18. novembrī.

Izstādes noorganizēšanai sasparojusies Cesvaines mākslinieku biedrība, ko vada Kristīne Šulce. To atbalsta arī topošā projekta „Senioru ceļš" koordinatore Ilze Līcīte un „Labo domu klubiņš", kuri jūs aicina 16. novembrī savus mājās ražotos darinājumus aiznest uz Cesvaines domes zāli, lai arī mēs varētu iekārtot izstādi. Tur varētu būt pēdējos gados izstrādātie rokdarbi – adījumi, tamborējumi, apgleznojumi, izšuvumi, tekstils, mezglojumi, koka izstrādājumi, metālapstrādes darbi u.c. Ja kāds ir sakrājis interesantu kolekciju – vienalga par kādu tēmu, kuru būtu vērts redzēt – atnesiet.

17. novembrī plkst. 12.00 rīkosim izstādes atklāšanu ar prezentāciju domes zālē. Būtu ļoti jauki, ja kāds atnāktu šajā dienā prezentēt savu gatavoto sieru, pašceptu maizīti, kūciņas un citus konditorejas izstrādājumus, biškopības produkciju, ko var pagaršot un iegādāties apmeklētāji. Tikai par to, lūdzu, līdz 16. novembrim informējiet izstādes organizatorus, tel. 28615694.

Aicinām piedalīties arī skolas ar labākajiem skolēnu un skolotāju darinājumiem.

Varbūt, ka jums padomā vēl kaut kas interesants, ko nepieminēju, kā piemēram, dekupāžas darbi, filcēšana, datorgrafika u.c. mūsdienīgas tehnikas. Ceru, ka Cesvaines mākslinieki iepriecinās mūs ar saviem jaunākajiem darbiem, kuros atspoguļoti Cesvaines ļaudis, mājas, daba un vēsture.

Prezentācijā parunāsimies par to, kā mājražošana kļuvusi par uzņēmējdarbību Vācijā, kur tirgoties dodas no dažādām valstīm, arī no Latvijas. Nesen ārzemēs pieredzi guva rokdarbniece Vanda Podiņa. Domāju, ka viņai būs kas interesants, ko pastāstīt par redzēto Skandināvijā.

Vecākās paaudzes cilvēkiem gribu lūgt: izvelciet savus darinājumus un atnesiet uz izstādi. Tur taču var būt daudz skaistu cimdu, zeķu, šaļļu, cepuru, lakatu un atcerieties, ka mūsu smadzenes ir vēl vajadzīgas šai valstij.

Uzaicināsim ciemos arī Varakļānu mājražotājas, kurām ir jau pieredze, kuras jau pabijušas Vācijā, Norvēģijā, Ungārijā un ir gatavas strādāt un attīstīt šo uzņēmējdarbības virzienu. Varbūt kāds padomiņš noderēs arī cesvainiešiem. Paraudzīsimies uz mūsu radošo izdomu no šī skatu punkta. Esmu pārliecināta, ka ieraudzīsim daudz skaista sevī un citos. Un svētkos taču tas īpaši piestāv.

Kas gan var zināt, ka tieši šeit kāds ierauga savu nākamo darba lauku ne tikai skaistumam, bet gan dzīvošanai un praktiskai pielietošanai.

Dzīve mums vienmēr piespēlē iespējas, kuras jāizmanto. Katrs solis rosina nākamo. Viss reizē nav paveicams, bet uzsāktais vienmēr ir atbalsta punkts, uz kura atsperties un domāt uz priekšu. Lai mums visiem kopā izdodas!

Uz tikšanos izstādē!

Ināra Muižniece

Dodot gūtais neatņemams...

Ne visiem pagastiem un novadiem ir sava Māte – cilvēks, kas dod padomu, pabaro, izguldina savās mājās, apmīļo. Kraukļos un Cesvainē tā dēvē Greidiņmāti – Asmu Greidiņu. 13.septembrī līdz ar rudens ziedu krāšņumu pienākusi viņas 85. dzimšanas diena.

Baibas Putniņas foto

Asma Greidiņa ar jaunāko "Krauklēniešu" dziedātāju – mazmeitu Līgu.

Daudz dzīvē pieredzēts, grūti strādāts, bet sirdī un prātā viņa joprojām moža – vada savu saimniecību, dzied folkloras kopā „Krauklēnieši", pārzin savā pagastā notiekošo, apkopo folkloras kopas un pagasta vēsturi, spēj palīdzēt cilvēkiem grūtā brīdī. Katru gadu viņa izcep un dāvā simtiem „saulīšu" – kūkas, ko prot cept tikai viņa. Vadījusi pagasta un lielas padomju saimniecības arodbiedrības organizācijas dzīvi, daudzus jaunos pārus padomju laikā salaulājusi, daudziem mierinājumu sniegusi, izvadot cilvēkus pēdējā gaitā.

Visu savu darbīgo mūžu Greidiņmāte pavadījusi Kraukļos. Pēc Kraukļu pamatskolas beigšanas mācījusies Rankas lauksaimniecības – mājturības skolā. Tur iegūts pamats visai dzīvei laukkopībā, lopkopībā, mājturībā un rokdarbos. Tālākos plānus par Kaucmindes skolu pārtraucis karš. Pēc kara kolhozā strādājusi par uzskaitvedi, vēlāk – par zootehniķi. 15 gadus viņa bijusi Kraukļu ciema priekšsēdētāja, pēc tam vairāk nekā desmit gadus vadījusi padomju saimniecības „Cesvaine" arodbiedrību. Tad sekojis apdrošinātājas darbs Madonā. Izaudzināti trīs bērni, sagaidīti mazbērni. Daudzi pat pēc gadiem piezvana vai iegriežas pie Greidiņmātes pateikt paldies par sirsnību un izpalīdzību.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Kraukļos kultūras dzīves atjaunošanu uzņemas televīzijas režisore Zinaīda Sukure-Dekšņa, kura ar Kultūras fonda atbalstu uzsāk veidot vēstures, audēju, linu audzēšanas, kā arī folkloras kopu. Asma Greidiņa kļūst par folkloras kopas organizētāju un dziedātāju. Nu jau 20 gadi pagājuši folkloras kopā „Krauklēnieši", pieredzēti ne tikai mēģinājumi, bet arī folkloras festivāli, koncerti un izbraucieni. Asma arvien bijusi tā, kura atcerējusies ikvienu dzimšanas un vārda dienās, piezvanījusi, lai apvaicātos par to, kā klājas dzīvē. Arvien viņai prātā ir kādas idejas, kā labāk veidot mēģinājumus, kā pieaicināt jaunus dziedātājus. Greidiņmātes „saulītes" arvien bijušas kā simbols un pazīšanas zīme „Krauklēniešiem".

Arī šobrīd, kad veselība vairs daudz ko neļauj darīt kā agrāk, viņas rūpes un domas ir par savu mājas saimi un arī par „Krauklēniešiem", lai 23.oktobrī Kraukļu skolā godam atzīmētu folkloras kopas 20.gadskārtu.

Lai paldies viņas daudzo audžubērnu vārdā un veselības vēlējumi turpmākajos gados!

Baiba Putniņa

Swedbanka sakopj klēti

11. septembra rītā a/s „Swedbank" darbinieku ceļi veda uz Cesvaini, lai piedalītos pašu organizētā Cesvaines sakopšanas talkā. Šajā dienā talcinieki sakopa pie pils esošo muižas mūra klēti.

No kurienes ideja palīdzēt un kāpēc izvēlēta tieši Cesvaine, jautāju a/s „Swedbank" Madonas filiāles vadītājai **Inārai Grišānei.**

„Mūsu bankā katru gadu notiek kāds kopīgs filiāles darbinieku pasākums. Šogad šos pasākumus centāmies savienot ar kādu labu darbu, kas palīdz sakārtot vidi, kurā dzīvojam. Mūsu ideja un izvēle bija par labu Cesvainei. Vēlējāmies radīt prieku gan cesvainiešiem, gan tās viesiem, gan, protams, paši sev. Sazinājāmies ar Kārli Bandenieku, kurš mums ieteica savest kārtībā klēti. Tāpēc mēs esam šeit."

Talkā piedalās bankas darbinieki no dažādiem reģioniem. Visi ir kolēģi, taču ikdienā viņu gaitas nekrustojas, jo atrodas pārāk tālu cits no cita.

Talciniekus Cesvainē sagaidīja pils apsaimniekotājs Kārlis Bandenieks, kas viesiem izrādīja pili un apkārtnes vēsturiskās ēkas. Viņš arī ierāda darāmos darbus. Klētī gadu gaitā sakrājies „kultūrslānis", kuru būtu derīgi sašķirot – ko sadedzināt, ko izmest, kas vēl varētu noderēt. Brīvprātīgie palīgi ķeras pie darba. Tas prasa fizisko spēku, putekļi iet pa gaisu, bet darbs uz priekšu rit raiti. Līdzpaņemtie bērni cītīgi rosās, vācot gružus, stiklus un nesot prom. Netālu ir iekurts ugunskurs, kur sadedzināt visu, kas dedzināms. Beigās pašiem ir liels gandarījums par paveikto, un talkotāji dodas Mīlestības graviņā uz kopīgu pikniku.

Foto no bankas arhīva

Talcinieki ceļā uz darbu.

„Mēs esam gandarīti gan par paveikto, gan iepazīšanos ar Cesvaini, pili, muižas ēkām, gidu Kārli un mazpilsētas skaistumu. Gan savā, gan kolēģu vārdā saku paldies Kārlim par atsaucību un doto iespēju darīt mums labus darbus," saka Ināra Grišāne.

Darāmo darbu Cesvainē vēl ļoti daudz, tāpēc tiek gaidīts ikviens entuziasts.

Guna Graudiņa

No klēts tiek izvākts viss liekais.

Spodrināsim savus briljantus paši

Janvārī būs divi gadi kopš par pašvaldības aģentūras „Cesvaines tūrisma centrs" vadītāju strādā Ilze Kalna-Elksniņa. Ilze sevi pieteica ar pirmo cesvainiešiem sarīkoto pasākumu „Cesvaines miljons", kur dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar Cesvaines tūrisma uzņēmējiem un viņu sniegtajiem pakalpojumiem. Tam sekoja turpinājums – iepazīšanos ar lauku tūrisma objektiem, braucot ar velosipēdiem. Šīs vasaras sezonu atklāja pils un muižas nedēļa. Tie ir tikai daži – redzamākie Ilzes darbi. Vēl jau ir ikdiena tūrisma centrā, kura mājvieta ir pilī. Kā Ilze iejutusies Cesvainē un ko vēlas šeit paveikt, jautāju viņai pašai.

Tu esi rīdziniece? Kādu izglītību esi ieguvusi?

– Esmu dzimusi Rīgā, bet dzīvojusi arī Limbažos un Rēzeknē. Bērnību pavadīju ļoti jaukā un latviskā mazpilsētā – Limbažos. Vidusskolas laikā dzīvoju Rēzeknē, kur mācījos ģimnāzijā un arī Mākslas koledžā, dejoju tautas deju kolektīvā "Dziga", darbojos ar folkloru saistītās lietās. Tad nāca augstskolas laiks, mācījos biznesa augstskolā "Turība", Starptautiskajā tūrisma vadības fakultātē. Augstskolas laikā ieguvu milzīgu pieredzi, pa vasarām braucot strādāt uz ārzemēm. Par nopelnīto maksāju skolas naudu un atliku nākamajai vasarai, lai atkal varētu braukt pasauli lūkot. Pēc skolas beigšanas teicu, ka nekad nestrādāšu tūrisma jomā, atstājot tūrismu kā sevis bagātināšanu, atpūtu un jaunu iespaidu gūšanas avotu. Apprecējos, piedzima meita Ulise, dzīvojām Rīgā.

Kā radās doma par dzīvi Cesvainē?

– Pēc Tomasa piedzimšanas sāku darboties un strādāt interjera dizaina jomā. Tomēr mieru nelika vēlme būt tuvāk dabai. Gribējās, lai bērni vasarā skraida basām kājām pa zālīti, ziemā vāļājas pa baltu sniegu. Rīgā man šīs iespējas bija par maz. Katras brīvdienas braucām ārā no Rīgas pie dabas un sapratām, ka vide, kurā dzīvojam un kurā aug mūsu bērni, ir svarīgāka par Rīgas iespējām. Man vienmēr ir bijis svarīgi, lai veids, kā es pelnu naudu, ir saskaņā ar mani, lai daru darbu, kas mani tiešām interesē un patīk. Tāpat svarīga ir attīstība, neapstāties, pilnveidoties, mācīties un likt lietā to, ko esmu iemācījusies. Sākām meklēt vietu, kur varētu dzīvot. Vīram ir darbs, kuru var darīt arī neesot Rīgā. Vilināja Latgale, bet tas psiholoģiski likās pārāk tālu. Nākošais punkts – Vidzemes augstiene. Nejauši izlasīju darba piedāvājumu par darbu Cesvainē. Pieteicos konkursā, atbraucām paskatīties Cesvaini un iepatikās.

Kas te iepatikās?

– Cesvainē jaušams tas mājīgums un omulība, kā uz Omes mājām aizbraucot. Brīnījāmies, ka cilvēku sejās nav steigas, tie mierīgi dzīvo savu ikdienas dzīvi.

Man patīk no rītiem, ejot uz darbu, vērot Sulas upes kušanu pavasaros, krāsainās lapas rudenī. Priecājos, ka nenosēžu trešdaļu dienas mašīnā, sastrēgumos, vedot bērnus uz nodarbībām u.tml., īsti nezinot, vai ārā ir tik auksts, ka jāvelk kažoks, vai līst jau lietus. Tagad braucam uz Rīgu, lai izbaudītu tikai tās labumus, neķerot kreņķi par mīnusiem – bērniem patīk aizbraukt uz akvaparkiem, paēdam McDonaldā, ko pirms tam gandrīz nekad nedarījām, es pa īstam izbaudu kādu garšīgu kaffe Latte. Aizejam uz koncertiem vai teātri. Bet pēc pāris dienām jūtos nogurusi un gribas mieru.

Tagad gan reti kura jaunā ģimene nāk dzīvot no pilsētas uz laukiem. Jūs atnācāt.

– Varbūt tā arī bija tāda bērnības nostaļģija, ka gribējās uz mazpilsētu. Šī bija iespēja likt lietā savu pieredzi un izglītību tūrisma jomā. Cesvainē ir visi svarīgākie priekšnoteikumi dzīvei ar bērniem – skolas, bērnudārzs, svaigs gaiss, latviešu valoda.

Lai cik arī ačgārni tas izklausītos, dzīve šeit ir daudz raibāka un trakāka nekā lielpilsētā. Atgriezeniskā saite jebkurai rīcībai ir gandrīz momentāna. Daudz vieglāk saskatīt lietu sakarības, gaitu, pamatu – viss kā uz delnas redzams. Cesvainē ir visas pamatlietas, lai dzīvotu, un neskaitāmas iespējas, lai dzīvi uzlabotu. Uzskatu, ka arī jauniem cilvēkiem daudzās jomās šeit ir daudz vieglāk pakāpties un tiekties pēc kārotā kā Rīgā.

Ir jau arī šādi tādi nieki, kā pietrūkst – veikalā nevar nopirkt visu. Gribētu iet uz jogas nodarbībām un dejot. Bieži pietrūkst vietas, kur vakarā aiziet un atpūsties, satikties ar draugiem.

Vai esi iepazinusi cesvainiešus? Vai radušies jauni draugi?

– Cesvainiešus iepazīstu darba gaitā, ir daudzi jauki cilvēki, ar kuriem patīkami sastrādāties un sadarboties. Milzīgs prieks par uzņēmējiem, kas spēj atrast savu unikālo *odziņu* un būt lepni par to. Cesvainē dzīvo arī milzīgi entuziasti, kas iegulda pilsētā ļoti lielu daļu savas enerģijas un mīlestības. Uzskatu, ka no šiem cilvēkiem arī veidojas pilsētas gars.

Kad stājies darbā Cesvainē, tev bija mērķi, uzdevumi un zināms, kā tos sasniegt?

– Par pamatuzdevumu, sākot strādāt, uzskatīju sakārtot nosacījumus, lai tūrisms Cesvainē varētu darboties un gūt panākumus. Ir cilvēki, kuri saskata savas iespējas tūrismā un gatavi pie tā strādāt. Nekas no gaisa nekrīt. Sākumā mēs dodam, nevis gaidām, kad dos mums.

Nevaru strikti nodalīt darbu no pārējās dzīves. Viss notiek saistīti – braucu atpūsties, domājot par darbu, ko no tā gūšu, kā to izmantošu. Strādājot atkal domāju, kas pašai un citiem liktos interesanti. Šovasar mans lielais pārbaudījums bija velomaratons 1000 km garumā pa Latviju un Igauniju. Nākamgad plānoju labāk iepazīt zirgus un doties 5 dienu pārgājienā zirga mugurā pa Transilvāniju. Velotūristu skaits pēc Vidzemes – Dienvidigaunijas velomaršruta izveidošanas ir pieaudzis acīmredzami. Domāju, ka arī zirgi ir viena no Latvijas maz izmantotajām iespējām.

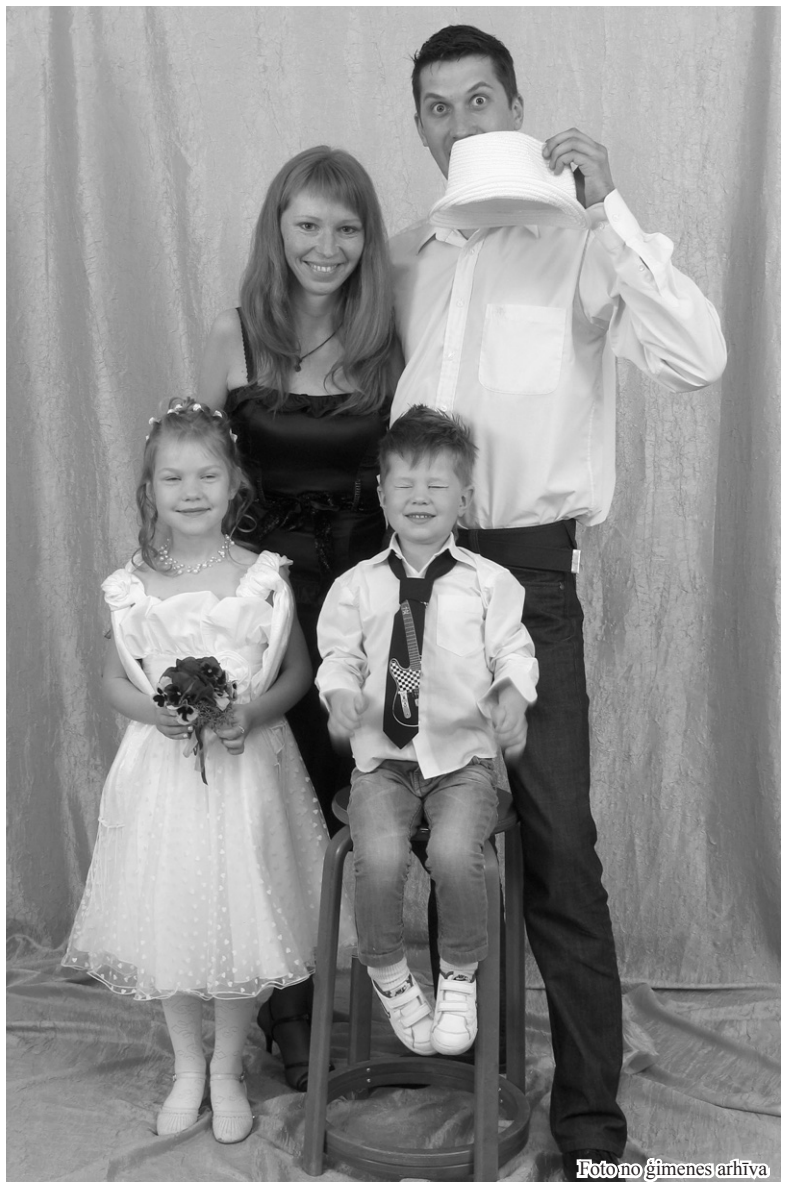

Marta Ulise, Ilze, Tomass un Aleksandrs.

Ko ir izdevies paveikt?

– Cesvaini sāk vairāk respektēt Latvijas tūrisma mērogā. Cesvaine veidojas par interesantu galamērķi tūristiem, ne tikai par pilsētu, kurā degusi pils.

Cesvaine iekļauta Latvijas pirmajā nopietnajā un pie tam starptautiskajā velomaršrutā. Paši cesvainieši un uzņēmēji ir sapratuši, ka viņi kopā veido interesantu piedāvājumu, ka no sadarbības ir arī atdeve. Ir iekustinātas vairākas lietas, kas līdz šim nedarbojās – luterāņu baznīca ļoti aktīvi iesaistījusies tūrismā. Nepārtraukti rit darbs pie informācijas uzlabošanas, gastronomiskā un kāzu piedāvājuma attīstīšanas, suvenīru un vizuālā tēla veidošanas, Cesvaines iekļaušanas Latvijas tūrisma piedāvājumā.

Esi novērojusi, kas patīk tūristiem? Vai no tā izriet kādas idejas, ko tu gribētu īstenot.

– Tūristiem patīk personiskā un īpašā attieksme, ko viņi šeit saņem. Patīk ekskursijas pilī, ērģeļu iepazīšana baznīcā, patīk „Jurgucos". Pēc brīvdienu mājas „Pie sievasmātes" maltītēm un uzņemšanas vienmēr ir lieliskas atsauksmes.

Ļoti pietrūkst piedāvājuma vakara pavadīšanai Cesvainē. Milzīgs pienesums reģiona mērogā būtu aktīvās izklaides parks bērniem. Jāveido piedāvājums pils parkā un neiztrūkstoši svarīga lieta tūristu piesaistei ir kvalitatīvi un interesanti kultūras pasākumi. Idejas Cesvainē karājas gaisā un gaida, ka kāds tās paņems. Tūristi meklē mazās *rozīnītes*, kas atrodamas katrā vietā.

Kāda ir centra sadarbība ar vietējiem tūrisma uzņēmējiem?

– Cesvaines pils ik gadu atved šurp 10 – 13 tūkstošus apmeklētāju, bet ne jau tikai arhitektūru cilvēki grib redzēt. Ceļotājs brauc pēc jauniem iespaidiem un emocijām. Tūristi nemeklē ideālus, bet gan vietas identitāti. Šeit nozīmīga loma ir uzņēmējiem un cilvēkiem, kas tieši kontaktējas ar tūristiem. Kāda tūriste pirms dažām dienām pirms pils apskates staigāja pa daudzdzīvokļu māju rajonu, iegāja veikaliņā, nopirka vietējo avīzi un ar interesi vēroja pilsētā notiekošo. Es darītu līdzīgi, ja gribētu iepazīt kādu vietu.

Tūrisma uzņēmējiem pašiem jābūt ieinteresētiem un aktīviem, jāveido piedāvājumi, akcijas, notikumi, individuāli vai sadarbojoties savā starpā. Šodien vairs nepietiek ar naktsmītni, ir jādomā, ko cilvēkiem darīt, lai viņi pie mums nakšņotu, izmantotu ēdināšanas un citus pakalpojumus. Piemēram, velomaratona „Tour de LatEst" dalībnieki bija sajūsmā par cesvainiešu atsaucību un viesmīlību. Par dzidru akas ūdeni un lauku gurķiem, stāstījumu par pili no cilvēkiem, kas šo vietu mīl. Šajā pasākumā, kur maršruts bija stingri saplānots, bija cilvēki, kas atdalījās no programmas un aizbrauca izbaudīt to, ko bija ieteikuši citi Cesvaines apmeklētāji. Šie cilvēki aiznes pozitīvās emocijas citiem, un Cesvaines vārds izskan visā pasaulē

Ko tu novēli cesvainiešiem?

– Gribētos, lai cesvainieši ir lepni par to, kas viņiem ir, lai pietiek ticības sev un saviem spēkiem. Esmu gana daudz redzējusi citur, lai droši teiktu, ka Cesvaine ir apjomā neliels, bet vērtīgs Latvijas briljants, ko vislabāk noslīpēt un uzpucēt var paši – tie, kas Cesvaini vislabāk izprot, pazīst un mīl.

Guna Graudiņa

Novada gada cilvēks

Cesvainē top jauna tradīcija – nozares labāko darba darītāju sumināšana. Kultūras nama vadītāja Kristīne Aumele ir sagatavojusi nolikumu, pēc kura vadoties tiks noteikti labākie.

Ko par gaidāmo pasākumu saka Kristīne? *"Krietnu darba darītāju Cesvainē ir daudz, bet ikdienā ne vienmēr mēs viņiem pasakām paldies. Šī katru gadu 18. novembrī būtu tā reize, kad mēs viņus godinātu. Aicinu cesvainiešus būt atsaucīgiem un rakstīt par cilvēku, kurš viņaprāt ir aktīvs, darbīgs un būtu pelnījis kādu no minētajām nominācijām. Veidosim sev svētkus kopīgi!"*

Goda nosaukumu „Cesvaines novada gada cilvēks" piešķir par nozīmīgiem darbiem vai nopelniem novada attīstībā, saimnieciskajā vai sabiedriskajā darbībā vai citā novadam nozīmīgā jomā. Goda nosaukumu piešķir cilvēkiem, kuri, iesaistoties novada izglītības, kultūras, sporta, uzņēmējdarbības un sabiedriskās dzīves norisēs, ir veicinājuši novada attīstību vai atpazīstamību valsts un pasaules mērogā. Nomināciju pretendenti – bijušie vai esošie Cesvaines novada iedzīvotāji.

Nominācijas:

1. „Cesvaines novada Gada cilvēks" – par nozīmīgu ieguldījumu novada labā un tā atpazīstamības veicināšanā.

2. „Cesvaines novada Gada cilvēks izglītībā" – par nozīmīgu ieguldījumu izglītības sistēmas pilnveidē, bērnu un jauniešu audzināšanā.

3. „Cesvaines novada Gada cilvēks kultūrā" – par nozīmīgu ieguldījumu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā, tautas jaunrades attīstībā, kultūrvides veidošanā un novada vārda popularizēšanā.

4. „Cesvaines novada Gada cilvēks sportā" – par nozīmīgu ieguldījumu sporta dzīves attīstībā, par sportiskiem sasniegumiem valsts un pasaules mērogā un novada vārda popularizēšanu.

5. „Cesvaines novada Gada cilvēks uzņēmējdarbībā" – par nozīmīgu ieguldījumu uzņēmējdarbībā un novada vārda popularizēšanu.

6. „Cesvaines novada Gada cilvēks valsts un pašvaldības darbā" – par nozīmīgu ieguldījumu novada labā.

7. „Cesvaines novada Gada cilvēks apkalpojošajā sfērā" – par ieguldījumu sociāli labvēlīgas vides veidošanā.

Pretendentu pieteikšana:

Pretendentus nominācijām rakstiski var pieteikt novada domes deputāti, darba kolektīvi, sabiedriskās un politiskās organizācijas, iedzīvotāju grupas (katra pieteicēja grupā jābūt ne mazāk kā 5 cilvēkiem), iestādes vai uzņēmuma vadītājs.

Pieteikumā jānorāda:

1.Pretendenta vārds, uzvārds, dzīvesvietas adrese, nodarbošanās.

2. Nominācija, kurā pretendents tiek nominēts, un pamatojums.

3. Pieteicējs – vārds, uzvārds, dzīvesvietas adrese, nodarbošanās.

4. Pieteicēja paraksts.

Pieteikumu iesniedz Cesvaines novada domē, pretendentu pieteikšanas **termiņš – 15.oktobris**.

Pretendentu pieteikumu izvērtē Cesvaines novada domes izveidota darba grupa, pēc kuras priekšlikuma dome pieņem lēmumu par goda nosaukuma piešķiršanu.

Nominācijas paziņo un pretendentus apbalvo Latvijas Republikas proklamēšanas dienas svētku pasākumā.

Atkārtota pretendēšana – personas, kurām apbalvojums jau piešķirts, goda nosaukumu tajā pašā nominācijā atkārtoti var piešķirt pēc 5 gadiem.

Kordiriģentu aicinājums

2010. gada 13. septembrī „Latvijas kordiriģentu asociācija" (LKA) nosūtīja aicinājumu 13 politiskajām partijām un apvienībām, kuras piedalīsies 10. Saeimas vēlēšanās, apsolīt un garantēt: 1. atbalstīt tikai vienu oficiālo valsts valodu – latviešu valodu; 2. par vienu no valsts prioritātēm noteikt Latvijas nacionālo kultūru; 3. atbalstīt Latvijas Republikas Kultūras ministrijas turpmāku darbību; 4. atbalstīt Vispārējo latviešu dziesmu un deju svētku kustību, kas ietver nepārtrauktu procesa un svētku dalībnieku finansiālo un tehniski organizatorisko nodrošinājumu.

Uz kordiriģentu aicinājumu sniegt garantijas atsaucās tikai 5 politiskie spēki – politisko partiju apvienības „Zaļo un zemnieku savienība", „Kristīgi demokrātiskā savienība", Partija „Par prezidentālu republiku", Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!"–„Tēvzemei un Brīvībai/LNNK", Partija „Daugava – Latvija". Visās vēstulēs sniegts nepārprotams un skaidrs solījums visos kordiriģentu pieprasītajos punktos.

2010. gada 18. septembrī par to, ka garantijas par latviešu valodas, nacionālās kultūras un tautas tradīciju turpmāku pastāvēšanu spējuši sniegt tikai 5 politiskie spēki, Latvijas kordiriģentu mobilizācijas sanāksmē tiks informēti visi kordiriģenti, kurus aicināsim tālāk informēt visu Latvijas sabiedrību.

Artūrs Ancāns, *LKA valdes priekšsēdētājs*

Seminārs uzņēmējiem

Vidzemes plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centrs sadarbībā ar VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banku

28. septembrī pulksten 11.00

Cesvainē, domes ēkā, Pils ielā 1 a aicina uz semināru

Darba kārtībā:

Starta programma topošiem uzņēmējiem.

ESF programma "Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai".

Dalība – bezmaksas.

SIA ''SENLEJAS" PĒRK liellopus, jaunlopus.

Samaksa tūlītēja, elektroniskie svari. T.26604491, 22027252; 26517026; 65033720.

Nr. 9 (207) 2010. gada 24. septembris
Izdevējs: Cesvaines novada dome
Reģistrācijas apliecība Nr. 1578
Tirāža – 550 eks.
Redaktore – Guna Graudiņa,
tālr. **64852030**
e-pasts: guna.graudina@cesvaine.lv
Iespiests: SIA "Latgales druka",
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild rakstu autori.

Vēlēšanas – 2. oktobrī

Vēlēšanu dienā 2.oktobrī vēlēšanu iecirkņi būs atvērti vēlētājiem no plkst. 7.00 līdz 20.00.

Cesvaines novadā varēs nobalsot Cesvaines vidusskolā un Kraukļu skolā. Vēlētāja personu apliecinošs dokuments ir Latvijas pilsoņa pase.

Vēlēšanu iecirkņu komisijas darbosies no 22.septembra, sniedzot informāciju par vēlēšanu norisi un pieņemot rakstveida pieteikumus no tiem vēlētājiem, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties uz vēlēšanām.

Vēlēšanu iecirkņu komisiju darba laiki līdz vēlēšanu dienai:

Vēlēšanu iecirknis, adrese, tālrunis	Datumi	Darba laiks
Cesvaines Nr.655 Cesvaines bibliotēkā, Pils ielā 6 t. 64852586	22.09.-30.09. (ieskaitot sestdienu un svētdienu) 01.10.	9:00-13:00 9:00-17:00
Kraukļu skola Nr.953 Kraukļu skola t. 64800804	22.09.-30.09. (ieskaitot sestdienu un svētdienu) 01.10.	9:00-13:00 9:00-17:00

Centrālās vēlēšanu komisijas informatīvais tālrunis: 67715000; informācija: www.cvk.lv

Cesvaines novada vēlēšanu komisija. T:26549677

Jauns žurnāls piensaimniekiem

Klajā nācis jauns izdevums Latvijas piensaimniekiem – „Piena Ziņas". Žurnāla izdevējs ir zemnieku kooperatīvs „Trikāta". Tajā tiks apskatītas tēmas, kas aktuālas ikvienam zemniekam, kurš darbojas piena ražošanas nozarē. Žurnāls iznāks reizi divos mēnešos un nākamais tā numurs pie lasītājiem nonāks novembra beigās.

Kooperatīva „Trikāta" valdes priekšsēdētājs Uldis Krievārs atzīst: „Jaunais izdevums „Piena Ziņas" tiek veidots ar mērķi nodrošināt piensaimniekus ar tieši viņus interesējošo informāciju par aktualitātēm, kas notiek piena nozarē. Lai gan mēs apzināmies, ka mūsu izdevuma lasītāji pavisam noteikti nav viendabīga grupa, esam centušies atrast tēmas un problēmjautājumus, kas interesētu ikvienu zemnieku. Ar šo izdevumu vēlamies nodrošināt pieredzes apmaiņu starp zemniekiem, jo noteikti katrā saimniecībā var atrast saimniekošanas idejas un pieredzi, kas noderētu citiem."

Kā glabāt kartupeļus

No pavasara līdz rudenim jauno bumbuļu veidošanos noteica augu barības vielu saturs augsnē, saules siltums, lietus vai laistīšanas nodrošinātais mitrums, kā arī audzētāja rūpība, rušinot, ravējot, sargājot augus no slimībām un kaitēkļiem vai vienkārši apraugot tos.

Saimniekam jāpadomā, kur un kā kartupeļus glabāt.

Vispirms jāatceras, ka kartupeļu bumbulī pēc novākšanas no lauka turpinās dzīvības procesi: elpošana, cietes sadalīšanās cukuros un arī cietes sintēze, citi bioķīmiski procesi, kuru intensitāte nosaka bumbuļu kvalitāti glabāšanās laikā. Novākšanas laikā maksimāli jāizvairās no kartupeļu traumēšanas. Bumbulim nepatīkami ir ne tikai mehāniski iešķēlumi, bet arī sasitumi. Lielus zaudējumus glabāšanas laikā var radīt mikroorganismu darbība, dažādu patogēnu izraisītie bojājumi un puves. Savukārt bumbuļu izturību pret slimību izraisītājiem nosaka to audos notiekošie bioķīmiskie procesi. Tas nozīmē, ka mēs varam palīdzēt kartupeļiem saglabāties un samazinot ražas zudumus un kvalitātes izmaiņas.

Kartupeļu miera periods ziemā sastāv no divām daļām. Tikko kā kartupeļa bumbulis ir izveidojies un nobriedis, iestājas atpūtas periods. Var pieņemt, ka šis periods sākas tūlīt pēc ražas novākšanas un tas var ilgt no 5 līdz 19 nedēļām atkarībā no kartupeļu šķirnes, bumbuļu augšanas un nobriešanas apstākļiem. Vēlāk iestājas miega periods, kad kartupeļi ir gatavi dzīt asnus, bet asnošanu aizkavē kāds ārējs faktors, piemēram, pazemināta temperatūra.

Novērota sakarība, ka pēc sausām un siltām vasarām, īpaši, ja silts bijis ražas vākšanas laikā, atpūtas periods ir īsāks, bet pēc lietainām un vēsām – garāks.

Vispirms turpat uz lauka kartupelim jāļauj nogatavoties un tā miziņai nobriest. Ja kartupeļu lakstus pilnībā iznīcinājusi lakstu puve, pastāv risks, ka jaunā raža arī būs inficēta ar šo slimību un bumbulis sapūs. Ļoti pārmitrā augsnē uz kartupeļu bumbuļiem parādās baltas atvārsnītes. Tas nozīmē, ka kartupelim trūkst gaisa elpošanai. Ja kartupeļu laksti nav dabiski nodzeltējuši – atmiruši, tad lakstus labāk nopļaut pāris nedēļas pirms bumbuļu vākšanas. Kartupeļi pēc lakstu nopļaušanas turpina veidot cieti, briedina mizu un stabilizē uzkrātās barības vielas.

Uzreiz pēc novākšanas kartupelim sākas pēcbriedes un rētu sadziedēšanas laiks. Tāpēc nevajadzētu uzreiz no lauka atvestus kartupeļus ievietot aukstā pagrabā, bumbuļiem nepieciešama pakāpeniska temperatūras samazināšana līdz vēlamajai glabāšanas temperatūrai. Tas varētu ilgt 20–45 dienas.

Glabātavās kartupeļus var glabāt sabērumos ne augstākos par 5 metriem, apcirkņos, dažāda tilpuma koka vai metāla konteineros vai kastēs. Galvenais, lai būtu gaisa apmaiņa, vēdināšana un kartupeļiem nepiekļūst sals. Tomēr arī glabāšanas laikā nepieciešams apraudzīt kartupeļus un vajadzības gadījumā veikt nepieciešamos darbus, piemēram, pāršķirošanu, papildu vēdināšanu, pārsegšanu ar salmiem vai citu materiālu aizsardzībai pret temperatūras pazeminināšanos, lai bojājumu apjomi un kvalitātes izmaiņas būtu minimālas.

Sēklas kartupeļus labāk glabāt 2–4° C temperatūrā.

Galvenais noteikums – lai temperatūras režīms būtu stabils un nemainīgs.

Pārtikai un pārstrādei domātie kartupeļi noteikti jāglabā tumšā.

Ilze Skrabule, *Dr.agr., no Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta*

Materiāls tapis sadarbībā ar žurnālu "Dārzā"

Kartupeļu raža

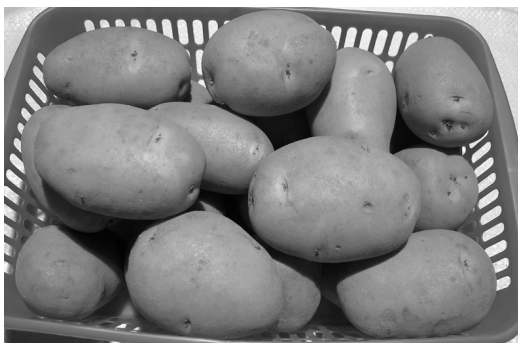

'Agrie dzeltenie'

Kultūras afiša

1. – 30. septembrī
Izstāde – Kraukļu skolai 140.

17. septembrī plkst. 18:00 Kraukļu skolā filma "Rūdolfa mantojums".

24. septembrī plkst. 18.00 Cesvaines pils barona kabinetā Dzejas diena.

Literāri muzikāla dzejas kompozīcija – S. Radiņa "Aizver acis un izbaudi mirkli... "

Praulienas amatierteātris un sieviešu vokālais ansamblis

Tikšanās ar dzejniekiem – Sarmīti Radiņu un Oļģertu Skuju.
Ieeja brīva.

25. septembrī plkst. 20^{00} Cesvaines evaņģēliski luteriskajā baznīcā ērģelnieces Larisas Bulavas koncerts.

25. septembrī plkst. 19.00 Cesvaines vidusskolā filma "Svešiniece pilsētā".

25. septembrī plkst. 19.00 Svecīšu vakars Ķinderu kapos.

26. septembrī Cesvaines vidusskolā dueta "Sandra" koncerts.

28. septembrī (bērnudārzā, sākumskolā, vidusskolā) Ēriks Balodis – leļļu mūzikls "Noķert vēju".

29. septembrī Cesvaines vispārējās pirmsskolas izglītības iestādē Miķeļdienas tirgus.

Dzimuši

Rodrigo Puzulis jūlijā
Samanta Guna Martinova
augustā
Anrihs Artūrs Dimpers
augustā
Rainers Riekstiņš
septembrī

Apsveikumi

Tik nebēdz no dzīves projām
Un tiec pāri sāpju rētām,
Aiz muguras atstājot ēnas.
Un seju pret sauli griežot
Uz savas dvēseles sauli.

Nozīmīgās dzīves gadskārtās sveicam:
80 gados – **Mildu Ozolu, Annu Ļavu, Vilfrīdu Kanaviņu** un **Mildu Luteri,**
85 gados **Asmu Greidiņu** un
Ausmu Zommeri!

Cesvaines pašvaldība

Ar priežu adatu asu
Un rudens tīmekli smalku
Rētas dvēselē nešuj ciet;
Bet seju pret sauli griez.

Apaļajā jubilejā mīļi sveicam
Artūru Paļčevski

Cesvaines vidusskolas kolektīvs

Dažādi

"Krauklēniešiem" jubileja

Folkloras kopa „Krauklēnieši" **23.oktobrī** pulksten 15.00 Kraukļu skolā atzīmēs savu 20. dzimšanas dienu. Aicinātas piedalīties arī folkloras kopas no Viļakas, Otaņķiem, Salacgrīvas, Lubānas un Madonas.

Ielūdzam bijušos „Krauklēniešu" dziedātājus, kā arī aicinām visus citus interesentus piedalīties mūsu svētkos!

Aicinām dejotājus

Cesvaines vidusskolas tautas deju kolektīvs **"Sprīdītis"** šogad svin 20 gadu un TDA **"Cesvaine"** 45 gadu jubileju. Šim notikumam par godu kolektīvu vadītājs Jānis Šķēle aicina atsaukties bijušos dejotājus, kuri vēlas piedalīties jubilejas koncertā, lai laikus varētu to sagatavot.

Svētku pasākums notiks 30. oktobrī vidusskolā. Jānis Šķēle, tel. **26354801**.

Sarīkojumu/sporta deju pulciņš aicina pieteikties jaunus dalībniekus vecumā no 6 līdz 11 gadiem. Nodarbības notiek Cesvaines vidusskolas horeogrāfijas klasē otrdienās un piektdienās pl.18.00. Vairāki puiši cer sagaidīt savas deju partneres.

Tel. informācijai 29173404.

Paldies

Augustā tika izsludināta akcija „Skolas soma", lai atbalstītu trūcīgo ģimeņu bērnus un bērniem būtu iespējams apmeklēt skolu. Uzrunājām uzņēmējus, iedzīvotājus un izlikām informāciju reklāmas stendos.

Akcijas laikā saziedoja gan apģērbu, gan dāvanu kartes, tāpēc mēs varējām palīdzēt 15 trūcīgo ģimeņu bērniem.

Lielu paldies sakām mūsu atbalstītājiem – Raimondai Mālkalnei, Mētrai Ozolai, Līgai Ozolai, Vijai Rozenbergai, Jurim Rozenbergam, Lailai Saveļjevai, I/U M. Virodovas uzņēmumam.

Judīte Mihejenko, *sociālā darbiniece*

Mirusi

Valda Volčoka 1954. – 2010